

عنوان مقاله:

تحلیل ظرفیت های معماری سنتی با رویکرد گردشگری میراث فرهنگی مطالعه ی موردی: کاخ خورشید در کلات نادری

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 8، شماره 26 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

محمد حسن ذال - عضو هیئت علمی دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

میان باستان‌شناسی و گردشگری پیوندی دیرینه وجود دارد. این رابطه در رویکردهای مدرن، گردشگری میراث فرهنگی خوانده می‌شود. گردشگری میراث فرهنگی یکی از مطرح‌ترین شاخه‌های این صنعت است و معماری سنتی منحصربفردترین مقصد آن محسوب می‌شود. پژوهش حاضر به لحاظ هدف کاربردی و از منظر روش توصیفی-تحلیلی است. هدف اصلی پژوهش پیش‌رو تحلیل ظرفیت‌های فرهنگی و میراثی کاخ خورشید در کلات نادری و تحلیل نقش و جایگاه آنها در توسعه‌ی گردشگری میراث فرهنگی می‌باشد. کاخ خورشید از بناهای تاریخی بسیار مهم دروان نادرشاه افشار در خراسان بزرگ است که از منظر ساختار و تزیینات وابسته به معماری نمونه‌ای منحصربفرد در منطقه محسوب شده و توانمندی‌های ویژه‌ای در جذب گردشگران و تبدیل شدن به مقصد میراث فرهنگی را دارا می‌باشد. داده‌های پژوهش حاضر با روش مطالعات اسنادی و بررسی‌های میدانی گردآوری شده است. مطالعات اسنادی پژوهش، شامل بررسی ادبیات پژوهشی به منظور طراحی مبانی نظری، طراحی پرسشنامه و تحلیل نهایی داده‌ها صورت گرفته است. بررسی‌های میدانی پژوهش نیز شامل گردآوری آراء متخصصان این حوزه از طریق پرسشنامه با تکنیک دلفی بوده است. در ابزار پرسشنامه بر ابعاد کالبدی و هویتی کاخ خورشید که از مهمترین ویژگی‌ها معماری و جاذبه‌های گردشگری محسوب می‌شوند، تمرکز شده است. روایی ابزار پرسشنامه توسط چند تن از متخصصان دانشگاهی و پایایی آن با محاسبه‌ی آلفای کرونباخ مورد تایید شد که عدد ۰.۸۷۳. پایایی بالای ابزار را نشان می‌دهد. برای پردازش اطلاعات از نرم‌افزار SPSS ۲۲ و با توجه به ماهیت داده‌ها و هدف پژوهش از آزمون‌های آماری تی تک‌نمونه‌ای، فریدمن و رگرسیون خطی برای تحلیل استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد، کاخ خورشید، به دلیل دارا بودن المان‌های معماری سنتی و هویت‌محور بومی، مستعد تبدیل شدن به یکی از مقصدهای منحصربفرد گردشگری میراث فرهنگی در شهرستان کلات می‌باشد. ظرفیت‌های گردشگری این کاخ در دو گروه جاذبه‌های دیداری و ادراکی قابل دسته‌بندی و مطالعه هستند. جاذبه‌های متعدد و متنوع موجود در تکنیک‌های تزیین، نقشمایه‌های تزیینی و جسم و کالبد این بناها با تأثیر فراوان بر عطف توجه گردشگران، مولفه‌های دیداری، مشهود و ملموس به شمار می‌آیند و هویت فرهنگی موجود در جانمایه و کالبد آثار که سبب بروز حس تأثیرگذاری مکان و وابستگی مکانی در گردشگر می‌شود، مولفه‌های حسی و ادراکی آن قلمداد می‌گردند. همچنین نتایج نشان می‌دهند، ظرفیت‌های ادراکی و هویت‌محور بیشترین تأثیر را بر عطف توجه گردشگران و افزایش ارزش مقصد گردشگری میراث فرهنگی در کاخ خورشید کلات نادری دارند.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030352>

